

Protocol coalitieonderhandelingen 2022 (concept)

Versie 11 maart 2022

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 zijn de coalitieonderhandelingen georganiseerd op basis van een protocol. Dit protocol is geactualiseerd en is ter bespreking op 10 maart aangeboden aan de lijsttrekkers van de aan de verkiezingen deelnemende partijen. Het protocol wordt definitief vastgesteld tijdens de eerste bijeenkomst van de onderhandelende partijen op 17 maart 2022.

Procesinhoud

1. Start

- De grootste partij op basis van de verkiezingsuitslag neemt het initiatief voor de onderhandelingen.
- Er worden geen partijen bij voorbaat uitgesloten van de onderhandelingen.
- Er zijn maximaal twee onderhandelaars per partij.

2a. Eerste gespreksronde

Op 17 maart (20.00 uur) worden alle onderhandelaars van de partijen uitgenodigd voor een eerste verkennend gesprek. Deze bijeenkomst is openbaar en vindt plaats op donderdag 17 maart om 20.00 uur. Uit de bespreking van 10 maart kwam naar voren dat alle lijsttrekkers het een goed idee vinden dat de burgemeester deze bijeenkomst technisch voorziet.

Er komt in ieder geval aan de orde:

- Partijen geven een eerste reactie op de verkiezingsuitslag.
- Partijen geven aan op welke wijze tot een coalitie kan worden gekomen en de rol van partijen daarin.
- Partijen stellen dit protocol - al dan niet geamendeerd - vast als leidraad voor de onderhandelingen.
- Partijen spreken zich uit over hun verwachtingen van de rol van een informateur.
- Overige punten die partijen aan de orde willen stellen.

2b. Tweede gespreksronde

Op dinsdag 22 maart (20.00 uur) worden de onderhandelaars van alle partijen uitgenodigd voor een tweede gesprek. Deze bijeenkomst is openbaar en zal ook technisch worden voorgezeten door de burgemeester.

In deze gespreksronde komt in ieder geval aan de orde:

- Partijen geven aan welke coalitie, gegeven de verkiezingsuitslag, de meest voor de hand liggende combinatie is.
- Partijen geven aan of zij bereid zijn deel te nemen aan het college en onder welke voorwaarden.
- Partijen geven aan hoe het college er kwantitatief uit zou kunnen zien (aantal wethouders, full- of parttime).
- De onderhandelaars wijzen een - al dan niet externe - informateur aan, die de coalitieonderhandelingen leidt. Dat kan dus ook iemand zijn die op de lijst van een partij stond. De informateur mag - indien van toepassing - desgewenst namens zijn partij de onderhandelingen voeren.
- Overige informatie die partijen voor de coalitievorming van belang achten.

3. Informatieproces

- Op basis van de eerste en tweede gespreksronde worden onder verantwoordelijkheid van de informateur de coalitieonderhandelingen gestart.
- Partijen leveren aan de informateur een lijst met maximaal tien punten aan, die men van belang acht voor opname in het coalitieakkoord.

- Partijen geven aan welke punten niet onderhandelbaar zijn en welke ter bespreking worden aangedragen.
- De informateur heeft de vrije hand in de wijze waarop hij aan de onderhandelingen invulling geeft.
- Bij elk gesprek met één of meerdere partijen is de griffier aanwezig. De griffier kan zich daarbij laten ondersteunen door andere op de griffie werkzame personen.
- Van de besprekingen wordt een schriftelijke weergave opgesteld.
- De opdracht aan de informateur eindigt wanneer hij of zij de raad heeft geadviseerd over een mogelijke coalitie.
- Indien onder de verantwoordelijkheid van de door de partijen aangewezen informateur géén coalitie tot stand komt, geeft deze zijn opdracht aan partijen terug. Op dat moment wordt een bijeenkomst georganiseerd waarbij alle partijen aanwezig mogen zijn (vergelijk punt 2a en 2b). Partijen kunnen op dat moment een andere informateur aanwijzen.

4. Formatieproces

- Wanneer de informateur de raad heeft geadviseerd over een mogelijke coalitie, wordt er vormgegeven aan het coalitieakkoord en wordt het college gevormd. Dit proces wordt begeleid door een door de partijen in de beoogde coalitie aangewezen formateur.
- Er dient het volgende onderhandelingsresultaat te worden bereikt:
 - Opstellen van een (inhoudelijk) coalitieakkoord;
 - De vorming van een college dat door minimaal een meerderheid in de raad wordt gesteund;
 - Totaal aantal wethouders, al dan niet parttime;
 - Aantal wethouders per partij;
 - Conceptverdeling portefeuilles (zo uitputtend mogelijk) onder de kandidaten.

5. Processtappen

Concreet wordt uitgegaan van de volgende processtappen:

1. Grootste partij op basis van de verkiezingsuitslag neemt initiatief
2. Vaststellen onderhandelingsprotocol
3. Consensus bereiken over informateur en opdracht aan informateur
4. Informateur neemt regie over proces
5. Verantwoording informateur over gevoerde proces in openbare raadsvergadering
6. Onderhandelaars schrijven onder begeleiding van een formateur coalitieakkoord en dragen kandidaat-wethouders voor
7. Raadsdebat over coalitieakkoord
8. Benoemen wethouders

6. Openbaarheid

- De onder 2a en 2b genoemde bijeenkomsten zijn openbaar. Vanaf punt 3 spelen de bijeenkomsten zich als regel in beslotenheid af, tenzij de onderhandelaars anders besluiten.
- De schriftelijke weergaven van de onderhandelingen zijn vertrouwelijk en worden onder de zorg van de griffie voor vier jaar bewaard, tenzij de onderhandelaars anders besluiten.

7. Communicatie

- De informateur geeft in overleg met de betrokken onderhandelaars aan op welke momenten eventuele persberichten worden verzonden.
- De informateur brengt de burgemeester periodiek verslag uit van de voortgang van de onderhandelingen. Desgewenst kan de informateur de burgemeester om advies vragen.
- De informateur kan desgewenst de gemeenteraad uitnodigen voor een toelichting op het proces en de tot dan toe behaalde resultaten.

- Na afloop van de onderhandelingen legt de informateur verantwoording af in een openbare raadsvergadering over het eindresultaat.

8. Rol burgemeester

- De burgemeester komt minimaal de rol toe die hem in art. 35, lid 2 van de Gemeentewet is toebedeeld: 'De burgemeester wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de collegeonderhandelingen. Hij wordt alsdan in de gelegenheid gesteld zijn opvattingen over voorstellen ten behoeve van het collegeprogramma kenbaar te maken.'
- Daarnaast kan de (in)formateur de burgemeester inschakelen voor werkzaamheden van procesmatige aard en desgewenst advies bij de burgemeester inwinnen.
- De informateur heeft bij de start van het proces desgewenst een oriënterend gesprek met de burgemeester. Hierbij kunnen alle voor het proces van belang zijnde zaken aan de orde komen.
- De burgemeester wordt door de onderhandelende partijen ook tijdens de collegeonderhandelingen uitgenodigd een inbreng te leveren, m.n. gelet op de taken en bevoegdheden van het bestuursorgaan burgemeester.

9. Rol griffier

- De informateur en de onderhandelaars worden ambtelijk ondersteund door de griffier, tot het moment waarop de informateur zijn/haar eindrapport met de raad deelt.
- De griffier heeft als taak het proces te faciliteren, te notuleren, het noteren van afspraken en, vanuit zijn deskundigheid en ervaring, gevraagd en ongevraagd de onderhandelaars te adviseren over het proces. Hij kan zich hierbij laten flankeren en ondersteunen door een op de griffie werkzame collega.
- De griffier is geen tussenpersoon of bemiddelaar tussen onderhandelende partijen.

10. Rol gemeentesecretaris

- De gemeentesecretaris zorgt vanuit de ambtelijke organisatie voor de eventueel door de onderhandelaars in het informatieproces gevraagde ambtelijke ondersteuning ('standby'), die nodig is in aanvulling op hetgeen de griffier in het informatieproces bijdraagt.
- De gemeentesecretaris heeft een ondersteunende functie in het informatieproces.

11. Externe deskundigheid

- De onderhandelaars kunnen overeenkomen dat er bij opkomende vraagstukken externe deskundigen worden ingeschakeld.